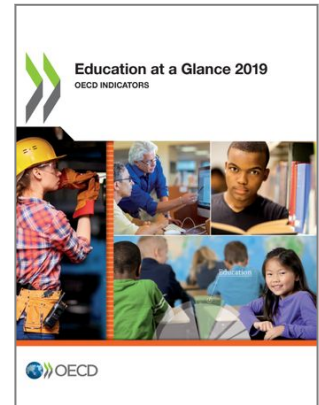

OECD *Multilingual Summaries*

Education at a Glance 2019

OECD Indicators

Summary in Finnish

Read the full book on: [10.1787/f8d7880d-en](https://doi.org/10.1787/f8d7880d-en)

Katsaus koulutukseen 2019

OECD-indikaattorit

Suomenkielinen tiivistelmä

Tiivistelmä

Korkea-asteen koulutuksen kysyntä on edelleen voimakasta huolimatta tutkinnon suorittaneiden suuremmasta määrästä

Vuonna 2018 OECD-maissa 44 %:lla 25–34-vuotiaista oli korkea-asteen tutkinto, vuonna 2008 keskimäärin 35 %:lla. Kandidaatin tutkinnon suorittaneiden aikuisten määrän lisääntyminen on vaikuttanut tähän kasvuun eniten. Nuorten korkea-asteen koulutuksen saaneiden aikuisten parempi työllistymismahdollisuus keskiasteen koulutuksen saaneisiin verrattuna on pysynyt melko vakiona viimeisen vuosikymmenen aikana. Korkea-asteen koulutuksen saaneet aikuiset ovat vastustukykyisempiä pitkäaikaistyöttömyyttä vastaan, ja vuonna 2018 heidän työllisyysasteensa oli 9 prosenttiyksikköä korkeampi kuin keskiasteen koulutuksen saaneiden aikuisten. Korkea-asteen koulutuksen saaneet aikuiset myös ansaitsevat paremmin, vaikkakin tämä vaihtelee opinto-aloittain. Tämä hyöty vain kasvaa iän myötä: 25–34-vuotiaista korkea-asteen koulutuksen saaneista 38 % ansaitsee enemmän kuin keskiasteen koulutuksen saaneet ikätoverinsa, 45–54-vuotiailla luku on 70 %.

Koulutusjärjestelmät ovat helpottaneet korkea-asteen koulutuksen saatavuutta, vaikka joitain aukkoja edelleen onkin

Rahoitustukimekanismeilla korkea-asteen koulutus on yhä useamman saatavilla. Maissa, joissa lukukausimaksut ovat korkeimmat, yli 70 % opiskelijoista saa apurahaa tai opintolainaa. Eteneminen maisterin tai tohtorin tutkintoon on pysynyt sukupolvien ajan vakiona, huolimatta alkusijoituksen houkuttelevista tuotoista. Näiden ohjelmien vuosikustannukset ovat samanlaiset kuin kandidaatin tutkinnon kustannukset yli puolessa niistä OECD-maista, joista on tietoja, ansiot puolestaan ovat keskimäärin 32 % korkeammat.

Joillain aloilla on edelleen vaikeuksia löytää ammattitaitoisia työntekijöitä. Vaikka suunnittelu-, tuotanto- ja rakennusalailla sekä toisaalta tieto- ja viestintätekniikassa yleensä saavutetaan parhaimmat työmarkkinatulokset, vuonna 2017 vain 14 % suoritti loppututkinnon edellisessä ja 4 % jälkimmäisessä. Naiset ovat erityisen aliedustettuja: kaikissa OECD-maissa keskimäärin alle 25 % näillä aloilla aloittaneista on naisia.

Siirtymiset keskiasteen koulutuksesta ja korkea-asteen koulutusjärjestelmät vaikuttavat koulutuksen kautta tapahtuvaan etenemiseen

Lähes puolessa OECD-maista yli 40 % 19–20-vuotiaista osallistuu korkea-asteen koulutusohjelmiin, ja kandidaattiohjelman aloittaneiden keskimääräinen ikä vaihtelee Japanin 18-vuotiaasta Sveitsin 25-vuotiaaseen. Maissa, joissa suurempi osa opiskelijoista ilmoittautuu keskiasteen koulutusohjelmiin, korkea-asteen koulutukseen ilmoitetaan todennäköisemmin nuorempana. Korkea-asteen

koulutukseen pääsy on avointa yli puolessa maista ja talouksista, toisissa taas käytetään valintaperusteita, kuten akateemista suoritusta, tenttejä ja joissain tapauksissa keskiasteen koulutusohjelmiin suuntautumista. Kaikissa OECD-maissa keskimäärin 17 % korkea-asteen koulutukseen ensimmäistä kertaa osallistuvista osallistuu lyhytaikaiseen koulutusohjelmaan, kun taas 76 % osallistuu kandidaatti- ja 7 % maisteritason ohjelmaan. Toisen opintovuoden alkuun mennessä kuitenkin keskimäärin 12 % kandidaatin tutkintoon tähänneistä on jättänyt korkea-asteen koulutusjärjestelmän. Vain 39 % kandidaattiohjelmaan osallistuneista suorittaa tutkinnon ohjelman teoreettisen keston kehyksissä; 28 % suorittaa tutkinnon seuraavien kolmen vuoden aikana. Yleisesti miesopiskelijat ja ammatillisen keskiasteen ohjelman opiskelijat todennäköisesti harvemmin suorittavat korkea-asteen loppututkinnon. Korkea-asteen koulutuksella on tärkeä rooli elinikäisessä oppimisessä: kaikissa OECD-maissa keskimäärin yli kolme neljästä koulutuksessa olevasta 30–39-vuotiaasta osallistuu korkea-asteen ohjelmaan.

Lisääntynyt rahoitus on tukenut korkea-asteen koulutuksen laajentumista

Opiskelijoiden ilmoittautumisasteen yli kaksinkertaistuttua (12 %) kaikissa OECD-maissa vuosina 2005–2016, korkea-asteen oppilaitosten menot ovat kasvaneet keskimäärin 28 %. Sekä opiskelijoiden määrä että kokonaismenot ovat kuitenkin kasvaneet hitaammin vuodesta 2010. Vuonna 2016 kustannukset korkea-asteopiskelijaa kohden olivat 15 556 USD, josta noin kolmannes oli omistettu tutkimukselle ja kehitykselle. Yli 30 % kustannusten rahoituksesta tuli yksityistä lähteistä, kandidaattiohjelmien lukukausimaksut puolestaan nousivat yli 20 % aikajaksolla 2007–2017 puolessa niistä maista, joista oli tietoja. Myös korkea-asteen koulutuksen henkilöstöresurssit ovat laajentuneet useimmissa maissa. Vuosina 2005–2017 korkea-asteen akateemisen henkilöstön määrän kasvu OECD-maissa oli keskimäärin 1 % vuodessa, arvona sama kuin korkea-asteen opintoihin ilmoittautuneiden määrä.

Ylemmän keskiasteen koulutuksen suorittaneiden lukumäärä on noussut viimeisen vuosikymmenen aikana

Vaikka keskiasteen koulutukseen osallistuneiden valmistumisaste kasvoi 6 prosenttiyksikköä vuosina 2005–2017, kaikissa OECD-maissa keskimäärin 15 % 25–34-vuotiaista ei saanut keskiasteen koulutusta vuonna 2018. Joissain maissa ammatilliset ohjelmat ovat keskeisessä asemassa keskiasteen tasolla. Vuonna 2017 kaikissa OECD-maissa keskimäärin 40 % keskiasteen tutkinnon suorittaneista sai ammattipätevyyden; Itävallassa, Tsekin ja Slovakian tasavalloissa sekä Sloveniassa yli 66 %. Vuonna 2016 OECD-maat rahoittivat keskimäärin 3,5 %:lla bruttokansantuotteestaan oppilaitoksia, jotka tarjoavat perus- ja keskiasteen sekä keskiasteen jälkeistä koulutusta, joka ei ole korkea-asteen koulutusta. Julkiset menot tällä tasolla ovat kasvaneet 18 % vuodesta 2005. Tähän kasvuun ovat vaikuttaneet pienemmät luokat ja opettajien korkeammat palkat. Vuosina 2005–2017 alemmalla keskiasteella luokan keskikoko laski kaikissa OECD-maissa keskimäärin 6 %, opettajien palkat puolestaan nousivat 8 %.

Opettajan ammatti ei silti edelleenkään houkuttele

Useimmissa OECD-maissa ala- ja keskiasteen opettajien osuus on 50–59-vuotiaissa suurempi kuin 25–34-vuotiaissa, mikä voi tulevaisuudessa synnyttää opettajapulan. OECD-maissa keskimäärin 10 % perus- ja keskiasteen opettajista on alle 30-vuotiaita. Yleensä palkat nousevat opetettavan koulutustason myötä, mutta opettajien ansiot jäävät 78–93 prosenttiin muiden korkea-asteen koulutuksen saaneiden aikuisten ansioista. Koulujen johtajat sen sijaan ansaitsevat vähintään 25 % enemmän kuin korkea-asteen koulutuksen saaneet opettajakollegansa. Kaikissa OECD-maissa keskimäärin koulutuksen tason noustessa opetustuntien lukumäärä vuodessa vähenee, tämä on pysynyt suurelta osin ennallaan vuosina 2000–2018 useimmissa niistä maissa, joista on tietoja.

Muita huomioita

Vuonna 2017 kaikissa OECD-maissa keskimäärin yli joka kolmas alle kolmivuotias ilmoitettiin varhaiskasvatus- ja hoitopalvelujen piiriin – kasvua 7 prosenttiyksikköä vuoteen 2010 verrattuna.

Kaikissa OECD-maissa 18–24-vuotiaista keskimäärin 14 % ei ole työssä eikä koulutuksessa (NEET). Brasiliassa, Kolumbiassa, Costa Ricassa, Italiassa, Etelä-Afrikassa ja Turkissa tähän NEET-ryhmään kuuluu 25 % 18–24-vuotiaista.

Aikuiset, joilla on korkea koulutustaso, osallistuvat yleensä enemmän kulttuuri- tai urheilutapahtumiin: korkea-asteen koulutuksen saaneista aikuisista yli 90 %, ilman keskiasteen koulutusta olevista sen sijaan alle 60 %.

© OECD

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

[Read the complete English version on OECD iLibrary!](#)

© OECD (2019), *Education at a Glance 2019: OECD Indicators*, OECD Publishing.

doi: 10.1787/f8d7880d-en